

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23184/2024
10.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Невена Јеличић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Бранко Јовановић адвокат из ..., ради развода брака, издржавања и конституисања права на становање, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 676/23 од 17.01.2024. године, у седници одржаној дана 10.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 676/23 од 17.01.2024. године, става првог изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 676/23 од 17.01.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П2 969/22 од 29.05.2023. године у трећем ставу изреке тако што је утврђено право становања у корист малолетне деце ВВ и ГГ и њиховог законског заступника, мајке АА, које право ће трајати до пунолетства малолетне деце, и то на двособном стану број .., површине 59м² у поткровљу стамбене зграде у улици ... број .., на катастарској парцели .. уписаној у лист непокретности .. КО Ставом другим изреке, укинута је пресуда Трећег основног суда у Београду П2 969/22 од 29.05.2023. године у другом и четвртм ставу изреке и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона, Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су родитељи малолетног ВВ, рођеног ...2015. године и малолетног ГГ, рођеног ...2017. године. Брачна заједница странака прекинута је током маја 2022. године, када се тужени иселио из стана број .. у улици ... број .. у ..., купљеном у току брака странака, на којем је тужени у катастру непокретности уписан као власник. Тужила је са заједничком децом наставила да користи означени стан, у чему их тужени не омета. Тужила нема у својини други усељиви стан. Правноснажном делимичном пресудом П2 969/22 од 29.05.2023. године разведен је брак странака и одлучено да ће тужила у односу на оба малолетна детета самостално вршити родитељско право.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 194. Породичног закона одбио тужбени захтев којим је тражено да се у корист малолетне деце и тужиле, као родитеља који самостално врши родитељско право, до пунолетства деце установи право становања на предметном стану. По становишту тог суда, није испуњен први услов за конституисање права становања јер тужила има право својине на усељивом стану који је купљен током брачне заједнице странака и зато се сматра њиховом заједничком имовином, без обзира што је у катастру непокретности извршен упис права својине само туженог. Поред тога, по налажењу првостепеног суда, у конкретном случају није угрожен ни најбољи интерес малолетне деце јер тужени не може самостално, без сагласности тужиле, располагати предметним станом као њиховом заједничком имовином, а не омета тужилу и децу у његовом коришћењу.

Другостепени суд је у том делу преиначио првостепену пресуду и у корист малолетне деце странака и тужиле установио право становања. По становишту тог суда, право становања прописано чланом 194. Породичног закона је законодавна мера за остварење права детета на дом, како би му се обезбедили животни услови потребни за његов развој, зајемчени чланом 27. Конвенције о правима детета, а као лична службеност је недељиво и терети целу ствар.

По налажењу Врховног суда, нису основани наводи ревидента да је другостепена пресуда у побијаном делу донета погрешном применом материјалног права.

Смисао права становања, предвиђеног чланом 194. Породичног закона, је првенствено заштита права на стамбени простор малолетног детета (потом и родитеља који врши родитељско право). Из садржине те одредбе произилази да се оно установљава на стану чији је власник други родитељ (који не врши родитељско право). Међутим, циљ тог правног института - да се заштити право малолетног детета на дом, говори у прилог става (заступљеног у судској пракси) да се право становања може конституисати и на стану у сусвојини (са одређеним идеалним уделима) родитеља детета, односно сусвојини родитеља који не врши родитељско право и трећег лица, тако да не постоје законске сметње да се право становања установи и на предметном стану на којем странке - родитељи малолетног ВВ и малолетног ГГ, имају право заједничке својине са неопређеним уделима (члан 171. став 1. Породичног закона).

Због тога нису основани наводи ревидента да је погрешно примењен члан 194. став 1. Породичног закона јер је стан на којем је конституисано право становања у заједничкој својини странака, као и наводи о погрешној примени трећег става наведеног члана. Околност које тужени износи - да се иселио из предметног стана и закупио други стан, као и да самостално отплаћује два кредита узета за куповину и реновирање стана, док тужиља не плаћа ни комуналне услуге за стан који користи са децом, не могу се подвести под правни стандард „очигледна неправда“, због којег се не би могао прихватити захтев за право становања.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић